

Årsplan Lillestrømbarnhagene 2023/2024 Korshagen barnehage

Innhold

1	Innledning	2
2	Årsplan og andre styringsdokument.....	2
3	Barnehagens visjon og verdier.....	3
4	Barnehagen vår.....	3
5	Barnehagens pedagogiske virksomhet.....	3
6	Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering.....	5
7	Barnas progresjon	6
8	Vurdering og analyse av måloppnåelse 2022-2023.....	8
9	Plan for kvalitetsutvikling og implementering	9
1.	Virksomhetsplan barnehageområdet	9
2.	Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø	10
3.	Barnehagens utviklingsområder	10
10	Overganger.....	10
10.1	Trygghet og tilknytning	10
10.2	Den første tiden i barnehagen	11
10.2.1	I forkant av tilvenningsperioden	11
10.2.2	Under tilvenningsperioden	11
10.3	Overganger internt i barnehagen	12
10.4	Overgang barnehage - skole	12
10.4.1	Samarbeid.....	13
10.4.2	Bli – kjent aktiviteter.....	13
10.4.3	Informasjonsutveksling.....	13
11	Foreldresamarbeid	14
12	Våre samarbeidspartnere.....	14
13	Kalender	15
14	Kontaktinformasjon	15
15	Litteraturliste	17
3.1	Lovverket	Feil! Bokmerke er ikke definert.

1 Innledning

Barnehagens årsplan skal være et arbeidsverktøy for personalet for å omsette lover og regler i praksis. Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske innhold til foreldre, eiere, politikere, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte. Den skal brukes i utarbeidelse av periodeplaner – som er grunnlaget for ukeplan på hver enkelt avdeling. Årsplanen er utarbeidet av personalgruppa og er fastsatt i møte med SU.

2 Årsplan og andre styringsdokument

Årsplanen og vårt pedagogiske grunnsyn er bygget på de statlige dokumentene som Barnehageloven, Barnekonvensjonen og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. 1. januar 2021 ble Aktivitetsplikten §42 innført - *Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø*. I tillegg utarbeidet Lillestrøm kommune i 2020 kvalitetsplanen *Kvalitetssikring av omsorgs- leke- og læringsmiljø*, som vi nå er i gang med å implementere, og *Kvalitetsplan for tilvenning i barnehagene i Lillestrøm kommune*. Dette for å sikre et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn og foreldre i barnehagen - noe som står høyt i fokus hos oss i Korshagen barnehage.

(Melvold, 2018, s. 12). (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 11) (Vindvik, 2021)

3 Barnehagens visjon og verdier

Sammen om en god oppvekst

-sammen skaper vi en god oppvekst preget av trivsel, trygghet og livsmestring gjennom tidlig innsats, samhandling og inkluderende fellesskap

(Oppvekst, Lillestrøm kommune)

I Korshagen barnehage jobber vi kontinuerlig med å forbedre voksendeltakelse i barnas lek og samspill, kommunikasjon med det enkelte barn, og at vårt kroppsspråk og toneleie samsvarer med det vi sier.

Verdiene for Lillestrøm kommune er **Tillit, inkludering og nyskaping.**

4 Barnehagen vår

Vi er ca. 73 barn, fordelt på fem avdelinger. To avdelinger á 9 barn med barn i alderen 0-3 år, én avdeling á 13 barn i alderen 2-4 år, og to avdelinger med barn i alderen 3-6 år, hvorav den ene avdelingen á 18 barn og den andre á 24 barn.

Vi har en beliggenhet som er sentralt på Skedsmokorset, med kort vei til buss, butikker, lekeplasser, bibliotek og skog. Vi benytter oss av hele nærområdet, og trives godt på turer.

Avdelingene samarbeider på tvers med felles frokoster, utelek og rutiner rundt soving. Vi har aldersinndelte grupper på storbarnsavdelingene, hvor det er fokus på aldersadekvate utfordringer og progresjon. Skolestarterne utgjør gruppa "Maurklubb" som har skoleforberedende arbeid det siste året i barnehagen, med mange spennende begivenheter.

5 Barnehagens pedagogiske virksomhet

Ved å fremme barnas fysiske og psykiske helse skal barnehagen bidra til virkeliggjøring av bl.a. barnas medvirkning, autonomi, mangfoldig fellesskap, demokrati og respekt for den enkelte (Melvold, 2018, s. 12). Ifølge Rammeplanen skal barnehagen bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverdi (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 11). Barnehagen skal legge til rette for at barna får gode forutsetninger for helhetlig læring, lek, omsorg, danning og utvikling. Ved å være

engasjerte, observante og tilstedeværende skal personalet både forebygge, avdekke og forsvarlig håndtere ulike former for krenkelser og mobbing. Kapittel VIII i den nye Barnehaageloven som har tredd i kraft fra 01.01.21 lovfester retten alle barna har til et godt psykososialt miljø, samtidig som at den juridisk forplikter ansatte til å gripe inn ved mistanke om mobbing, krenkelser og utestenging eller andre uheldige samspillsbrudd. Det handler om nulltoleranse og systematisk forebyggende arbeid som skal både forhindre, men også avdekke uønsket sosialt samspill mellom barn-barn, men også barn-voksen. Videre handler det om personalets aktivitetsplikt til å igangsette ulike tiltak, følge de opp, ansvarliggjøring av personalet, og evaluere tiltakseffekter. Personalet er også forpliktet til å melde fra til styreren ved mistanke om eller kjennskap til om at noen barn er utsatt for bl.a. mobbing eller krenkelser. Ved særdeles alvorlige tilfeller er styreren forpliktet til å melde til barnehageeieren (Vindvik, 2021).

5.1 FN's bærekraftsmål

- Innen 2030 sikre at alle mennesker i hele verden har relevant informasjon om og forståelse av bærekraftig utvikling og et levesett som er i harmoni med naturen.
- Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.

I Korshagen barnehage har alle avdelinger fokus på planter og insekter på våren og sommeren, og vi vil forsøke å få barna med på å se hvordan de er gjensidig avhengige av hverandre, og hvordan alt annet levende også er avhengig av plante- og insektsamspillet. På våren sår de frø på avdelingene, og følger utviklingen gjennom våren, der passer på at de får tilstrekkelig med sollys og vann, og barna erverver en respekt for plantene som vokser. Deretter plantes det over i utendørs plantekasser. I juni og juli fordyper vi oss i insekter og småkryp. Vi rister på trær og snur på steiner, og undrer oss over hva vi finner. Ved hjelp av artsnøkkel-kart sammenligner vi og finner navn og artsfamilier for insekter og småkryp. Sammen med barna utforsker vi, og undrer oss over insektenes funksjon og viktigheten av deres eksistens for planter, grønnsaker, frukt og bær.

I mai-måned har hele barnehagen, i regi av Rusken-aksjonen, søppelplukking og opprydning i, og rundt, barnehagens område. De eldste barna sorterer søppelet.

I forbindelse med FN-dagen den 24. oktober har vi FORUT-aksjonen, der vi følger barn fra andre kulturer og blir kjent med deres levevilkår. Vi bruker materiell vi finner ute i naturen i kunstprosjekter for en bærekraftig utvikling og bevissthet rundt at vi kan benytte oss av gjenbruk i hverdagen.

6 Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering⁷

Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen og at lekens egenverdi skal anerkjennes. Den voksne har ansvar for at alle får delta i lekefellesskapet. Vi vil jobbe systematisk med episodebeskrivelser på avdelingsmøtene, der fokuset vil være på den voksnes rolle i leken.

For å gi alle en plass i fellesskapet i leken må temaene vi jobber med på avdelingen strekke seg over tid, med tilstrekkelige gjentakelser og barnas medvirkning. Målet må være at de tar erfaringer fra de vokseninitierte aktivitetene med seg for videre utvidelse, bearbeiding og læring i leken. Felles erfaringer åpner for at alle kan delta.

Språk er et av våre satsningsområder, og vi har egen språkpedagog som sammen med styrer og de pedagogiske lederne skal organisere språkarbeidet. Alle pedagogene skal på kurs i Språkvekst, som er et program for å styrke barnas begrepsforråd. PPA holder nettverkskurs i Språkvekst.

Psykososialt barnehagemiljø – Autoritative voksne bygger gode, varme relasjoner samtidig som de stiller krav. Vi vil ta en ny gjennomgang av begrepet på første planleggingsdag i høst. Videre vil vi systematisere kollegaobservasjon med tilbakemeldingssamtaler.

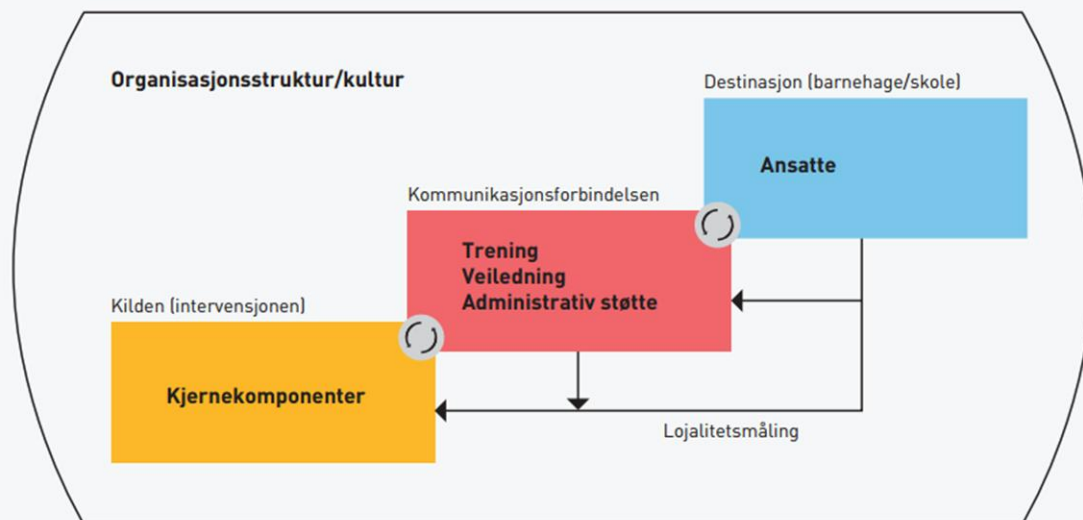
I fellessamlinger vil vi dele i små og store barn for å unngå at det skal oppleves voldsomt for de minste barna. Arbeid på tvers av avdelingene vil gjøre barna bedre kjent med hverandre og gi mulighet for en større samhörighet i hele barnegruppa.

Vi fortsetter å jobbe med den nye barnehageloven, med rutiner rundt overgangssituasjonene, mindre grupper, struktur og tilgjengelige voksne. Det skal være gjennomgående tema i all møtevirksomhet. Vi vil bruke pedagogisk analyse.

Circle of Security – Ser videoene fra de ulike kapitlene på møter og tar med oss episodebeskrivelser på plandag i høst med en erfaring fra tilvenningstiden. Vi øver oss på å se hvor på sirkelen barna er. Jobber med det I-G-P. Vi bruker fagbegrep i dialog med foreldrene under tilvenning og forklarer foreldrenes rolle i tilvenningen.

I høst vil vi spesielt fokusere på å være tålmodig og stå i følelsene og ikke avlede barna. Hva er det som forhindrer at du ikke klarer å stå i følelsene (haimusikk)? Vi ser på viktigheten av å bekrefte og anerkjenne barnets følelser.

Fig.1 Rammeverk for implementering. (Fixsen m.fl. 2005).

7 Barnas progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang» (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 44). Dette stiller ytterligere krav til personalet om å legge til rette for varierte og innholdsrike opplevelser, erfaringer og utfordringer i hverdagen basert på barnas interesser, forkunnskaper og ferdigheter (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 44).

- Bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- Introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna

7.1 Lek- og læringsmiljø

Lek og aktiviteter tilpasses barnas utvikling, noe som bidrar til økt mestringsfølelse. I barnehagen jobber vi for at barna skal få rike og varierte opplevelser – gjennom blant annet turer. Det fysiske rommet, lekene og materialene barna møter i barnehagen har betydning for deres utvikling. Ved at personalet endrer og tilfører nye elementer til leke- og læringsmiljøet ut fra barnas utvikling legger vi til rette for progresjon.

Personalet skal inspirere og tilføre nye perspektiver og elementer for å gi barna nye erfaringer, og utvidelse av de erfaringene de allerede har. Gjennom å lytte og observere hva barnet er opptatt av legger vi til rette for barns medvirkning og progresjon, og på denne måten kan personalet ivareta behov til både jenter og gutter, og også barn med høyt læringspotensiale og de med særlige behov.

7.2 Omsorg

I Korshagen barnehage handler omsorg om å ivareta barnas psykiske, fysiske, sosiale og kognitive behov. Det handler om å bygge en god relasjon mellom voksen og barn fra første dag, og med en autoritativ oppdragerstil, være varme og vennlige voksne, som støtter barna i utforskning og utvikling av en god selvfølelse. Vi er tilstedeværende og tydelige voksne som støtter barna i deres interaksjoner.

Den emosjonelle kompetansen er å kjenne igjen og sette ord på egne og andres følelser, og er grunnmuren for den sosiale kompetansen. "Det er viktig at barn kommer inn på et positivt spor når det gjelder emosjonell utvikling de første par leveårene, for så å ha dette som et grunnlag for sosialt samspill, lek og språkutvikling, for så å være klar til dybdelæring når de begynner på skolen" (Drugli 2018).

7.3 Danning

I Barnehageloven er *oppdragelse* erstattet med danning, og ifølge rammeplanen handler danning om «å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap» (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 21). Danning handler om at barnet skal utvikle kunnskap, verdier og holdninger, ved å være i stand til å tenke selv, reflektere over vedtatte sannheter - ved å stille spørsmål og yte motstand. For å fremme danning er det viktig at vi støtter barna i å bygge en god selvfølelse.

Personalet må sørge for at barna føler at de er en viktig del av fellesskapet, at de er gode nok, og anerkjenne forskjeller. De må bli møtt med tillit, respekt og alvor i tanker, følelser og som den personen de er. Vi må være tilstedeværende voksne som stiller reflekterende spørsmål, og er tett på for å veilede barna i problemstillinger og konflikter ved å benytte ICPS-metoden.

8 Vurdering og analyse av måloppnåelse 2022-2023

Forrige barnehageår startet vi et utviklingsprosjekt i barnehagen som gikk ut på å bli kjent med Barnehageloven Kapittel VIII. Vi har jobbet med å få en felles forståelse av hva krenkelsers er, og erkjenne at behovet for endring er vår jobb. Vi har blitt kjent med §41-43 – at det er nulltoleranse for krenkelsers og hva vi er pliktig til å gjøre for å tilrettelegge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. For å sikre dette skal vi jobbe forbyggende for at det ikke skal skje krenkelsers blant barn-barn og voksen-barn. Vi har gjort oss kjent med aktivitetsplikten og melderutiner, og vi har holdt temaet varmt ved å ha det på agendaen i all møtevirksomhet. Avdelingene har sett på videoene om Barnehageloven Kap. VIII på avdelingsmøter, og i personalmøter har vi hatt refleksjonsoppgaver ved å bruke I-G-P som metode, for høy endringskapasitet.

I forbindelse med dette har vi hatt fokus på å lage gode rutiner for overgangssituasjonene, der vi opplevde at det oftest kan oppstå krenkelsers blant barna. Avdelingene har gjennom pedagogisk analyse kartlagt hvilke overganger de har opplevd utfordrende, og laget tiltak for at overgangene skal bli tryggere for barna. På avdelingsnivå har dette vært synlig ved at barnegruppa har blitt delt i mindre grupper i overgangene, for mindre forstyrrelser og bedre forutsigbarhet, samtidig som at de voksne har fulgt opp barna tett i overgangene. Det er også laget tiltak for når en voksen skal gå ut for å unngå at barna må vente lenge i overgangene.

I egenvurdering av hele personalgruppen har vi benyttet Conexus som er et verktøy for felles kompetanseheving og kvalitetsutvikling. Den består av fire nivåer og viser hvor vi befinner oss i implementeringen. Etter en kartlegging i personalet ser vi at vi er ferdig med nivå 2, og nå befinner oss på nivå 3 som er oppsummert som «Vi har en viss kvalitet på noen av handlingene knyttet til psykososialt barnehagemiljø, men vi er ikke på det nivået vi ønsker å være».

Vi har fokus på leken, og at vi skal være tett på barna i lek, for å inspirere, inkludere, utvide interesser og inkludere de barna som kan falle litt utenfor av ulike grunner. Ved å ha mindre grupper er dette også lettere å plukke opp og følge opp i praksis, og vi kan veilede og støtte barna i konflikthåndtering for å styrke deres emosjonelle og sosiale kompetanse. Våren 2023 var fire ansatte på Toddlerseminar i regi av Kanvas der vi fikk gode tips til hvordan vi kan lage spennende lekemiljøer og lekestasjoner. Vi etterstreber å tilpasse temaarbeid og lekemiljøet på avdelingen til barnas interesser, og ta deres innspill for å utvide og fange interessen. Vi setter krav på en autoritativ måte for å trene på utholdenhet i voksenstyrte aktiviteter og under frilek.

I implementeringen av Barnehageloven Kap VIII og Kvalitetsplanen for omsorg- leke- og læringsmiljø, bestilte vi kurs i regi av PPA for hele personalgruppen høsten 2022. Her fikk vi en fin gjennomgang av hva det vil si å ha et reguleringsstøttende omsorgsmiljø, som er viktig for å møte barna med en autoritativ oppdragerstil, der vi

er tydelige og varme omsorgspersoner og gode rollemodeller. Vi har jobbet videre med toleransevinduet.

Vi jobber aktivt med Circle of Security, og bruker fagspråket aktivt i hverdagen med både foreldre og mellom oss som kollegaer for å organisere barnas følelser, for å kunne plukke opp om de har behov for en trygg havn eller en trygg base for støtte til utforskning eller trøst. Dette er alltid vårt hovedfokus under tilvenningsperioden, både da de starter i barnehagen og på de interne tilvenningene i barnehagen.

Språk er en sentral del av hva vi jobber aktivt med i barnehagen, og forrige barnehageår hadde vi som mål å få sendt flere pedagoger på kurs om Språkvekst. Dette lot seg ikke gjennomføre, så barnehageåret 2023-2024 vil vi få gjennomført dette. Uavhengig av dette har vi jobbet systematisk med språkutviklingen til barna, ved blant annet å ha dialogisk lesing i smågrupper eller med enkeltbarn. Språkpedagogen har jobbet hovedsakelig med enkeltbarn som har hatt lite norskspråk, der de har hatt fokus på begreper, lager tankekart, dialogisk lesing og tegning knyttet opp til det man har lest. Blant de yngste barna er det viktig at vi får jobbet med begrepsinnlæring, der vi har fokus på benevning i pekebøker, bilder på veggene, den emosjonelle kompetansen ved å lære å sette grenser for seg selv, osv. Utover dette jobber alle avdelingene med visuell støtte i form av dagtavle eller konkreter, for å sikre forståelsen til barna for hva som skal skje. Korshagen barnehage har deltatt i et forskningsprosjekt i språk i regi av Universitet i Oslo som heter SL+ der fire barn har deltatt.

Alle de ovennevnte faktorene bidrar til felles opplevelser og er viktig for å kunne si at vi har et inkluderende fellesskap, der det er rom for alle, uavhengig av etnisitet, kjønn, språk, forutsetninger eller behov.

9 Plan for kvalitetsutvikling og implementering

1. Fokusområde fra Virksomhetsplan barnehageområdet
2. Fokusområde knyttet til Implementering av Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø
3. Barnehagens utviklingsområder (knyttet til barnehagens evaluering og analyse av eget ståsted/arbeid)

1. Virksomhetsplan barnehageområdet

Mål 2023/24:

1.1 Barnehagen har kunnskap om og gode rutiner for arbeid med psykososialt barnehagemiljø

Tiltak

1.1.1 Personalet jobber systematisk på avdelingsmøter med episodebeskrivelser der vi har fokus på den voksnes rolle for inkludering i lek barn-barn

2. Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø

Mål 2023/24:

2.1 Barnehagens fysiske og psykiske leke – og læringsmiljø skal bidra til et inkluderende og inspirerende fellesskap

2.2 Barnehagen har økt bevissthet og forståelse av den autoritative voksnes ansvar for relasjonskvaliteten

Tiltak

2.1.1 Avdelingene har temaarbeid som strekker seg over en lengre periode for i sikre seg at alle barna får en felles forståelse for innholdet og kan ta med erfaringene videre i lek og samtaler

Tiltak

2.2.1 Personalet har en ny gjennomgang av begrepet autoritative voksne på plandager

2.2.2 Personalet observerer hverandre i relasjon barn-voksen og har tilbakemeldingssamtaler

3. Barnehagens utviklingsområder

Mål 2022/23

3.1 Barn som har behov for det skal ha språkgrupper

Tiltak

3.1.1 Pedagogene får opplæring i Språkvekst

3.1.2 Kartlegge barna gjennom Språkvekst

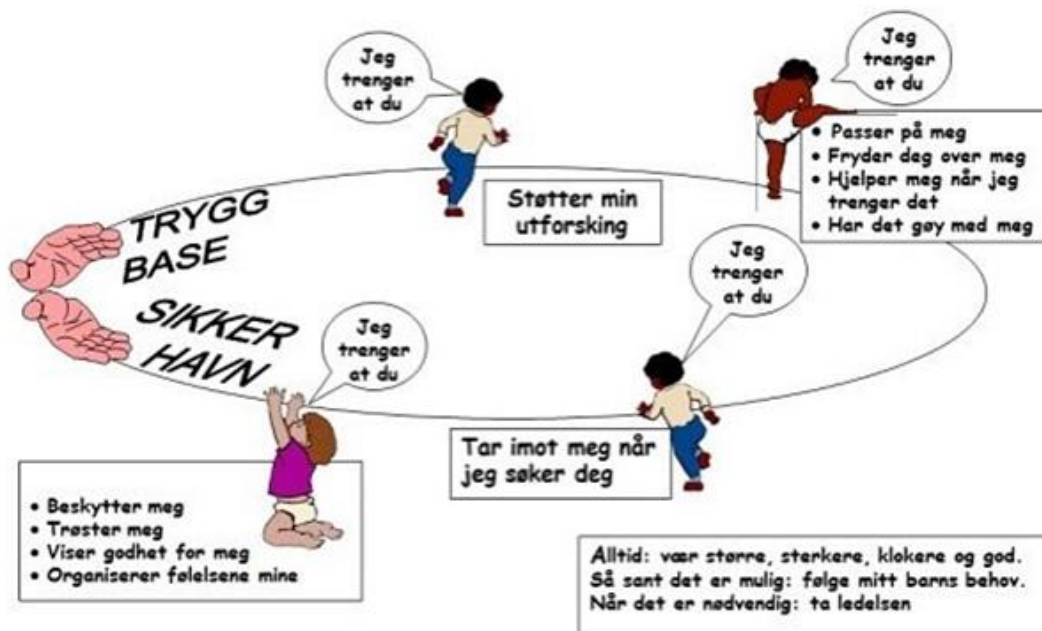
10 Overganger

Lillestrøm kommune har utarbeidet to kvalitetsplaner for å sikre at overganger i barnas ulike livsfaser blir godt planlagt, organisert og gjennomført. Ved oppstart i barnehagen følger barnehagen «*Kvalitetsplan for tilvenning i barnehagene i Lillestrøm kommune*», mens ved skolestarten gjelder «*Kvalitetsplan for overgang fra barnehagen til skole og SFO*». En overgang fører til betydelige endringer i barnets trygge og kjente rammer. Målet med disse planene er å sikre gode forutsetninger for at barna får utvikle overgangskompetanse som på sikt vil bidra til at barna klarer å tolke, aktivt delta og forholde seg til overganger i ulike livssituasjoner (Hogsnes, 2019). Disse planene er utarbeidet av PPA og bygger på forskning.

10.1 Trygghet og tilknytning

Fra forskning om tilknytning vet vi at «tilknytningspersonen fungerer som trygg base og sikker havn for barnet. Barnet kan utfolde seg og utforske omverdenen fra denne plattformen for så å vende tilbake for trøst, for å dele glede, og for å få følelsene sine organisert. Det er viktig for foreldre og barnehageansatte å forstå at denne vekslingen er helt essensiell. Å forstå hvor barnet befinner seg i denne vekslingen, er å forstå tilknytning» (Smith, art. UiO). I Korshagen barnehage jobber vi med å bli bevisst våre

egne kjernefølelser (nysgjerrighet, glede, tristhet, frykt, sinne og skam) og hvilken påvirkning de har på oss, slik at vi lettere kan møte barna i deres. Dette er noe vi jobber med i alle våre interaksjoner med barna, slik at vi kan følge barnets behov de gangene det er mulig, men ta ledelsen når det er nødvendig (COS).

10.2 Den første tiden i barnehagen

Kvalitetsplanen for tilvenning legger føringer for hvordan vi skal tilrettelegge for trygg og god barnehagetilvenning for foreldre og barn. Målet er å gi barna en trygg base og en sikker havn i nære og trygge relasjoner ved oppstart i barnehagen.

10.2.1 I forkant av tilvenningsperioden

- Vi innkaller til et *foreldremøte for nye foreldre* i mai/juni. Her har vi en innføring i trygghetssirkelen, gir informasjon og tydeliggjør hvilke forventninger barnehagen har til foreldrene i tilvenningen. Referat sendes ut.
- I juni-måned blir det satt opp *besøksdager*. Her skal de ansatte bygge relasjon til barnet og foreldre og tilrettelegge for at barna kan utforske omgivelsene.
- Pedagogisk leder gjennomfører en *tilvenningssamtale* i forkant av tilvenningen, enten ved oppmøte eller over telefon. Målet med denne samtalen er at barnehagen får informasjon om barnet og familien, og kan legge til rette for en god tilvenningsprosess. Foreldrene får anledning til å stille spørsmål. Det skal sendes ut spørsmål i forkant av samtalen. Tolk benyttes der det er behov.

10.2.2 Under tilvenningsperioden

- Det skal settes av fem dager til tilvenning. Foreldrene skal være i barnehagen sammen med barnet i denne perioden

- Det anbefales at det kun er en forelder av gangen som er med barnet på tilvenningsdagene
- Det skal være en foreldreaktiv tilvenning, der foreldrene er aktivt deltagende i barnets rutiner og aktivitet, og setter ord på barnets behov og uttrykk
- Barnet får en fast tilknytningsperson som skal følge opp barnet. Tilknytningspersonen deltar i samspill, og bygger den første trygge basen og sikre havnen med utgangspunkt i trygghetssirkelen, ved å følge barnets behov ved å støtte i utforskning og være sammen med barnet i følelser
- Når barnet begynner å utforske på egenhånd, finner forelderen seg en plass i rommet og sitter i ro, da vet barnet hvor den trygge basen befinner seg hvis det trenger å «fylle koppen»
- Foreldre begrenser mobilbruken og tar ikke bilder av andre enn sitt eget barn
- Foreldre skal alltid si ifra til barnet dersom de forlater avdelingen. Foreldre er trygge i avskjeden og signaliserer til barnet at de har tillitt til at barnehagen er et trygt sted
- 2-6 uker etter barnehagestart skal pedagogisk leder gjennomføre en *oppstartssamtale* med foreldrene
- Barnehagen skal ha en jevnlig dialog med foreldrene under tilvenningen

10.3 Overganger internt i barnehagen

Kvalitetsplanen sikrer også gode rutiner for overganger internt i barnehagen. Når barna skal bytte fra småbarn- til storebarnsavdeling, bruker vi vårsemesteret på å gradvis bli kjent med lokalene og personalet på den nye avdelingen. I starten kan det være nok å besøke avdelingen når alle barna er ute, for å kunne utforske i rolige omgivelser sammen med en trygg voksenperson. Etter hvert er det besøk med lek sammen med de yngste barna på storebarnsavdelingen, spise lunsj sammen, og før sommerferien får de være med på tur, og er ute sammen i sovetiden. Vi har fellessamlinger og andre arrangementer der vi opplever fellesskap på tvers av avdelingene. Ved oppstart får de tildelt en tilknytningsperson på den nye avdelingen som har ansvar for å danne den første tilknytningen. Pedagogisk leder har et overføringsmøte med den nye pedagogiske lederen og overbringer viktig informasjon. Det vektlegges en god dialog med foreldrene den første tiden på ny avdeling, og pedagogisk leder gjennomfører en oppstartssamtale 2-6 uker etter oppstart.

10.4 Overgang barnehage - skole

I samarbeid med skolen og barnas foreldre skal barnehage legge til rette for at barna får en trygg og god overgang mellom de overnevnte utdanningsinstitusjoner. Ved å skape sammenheng mellom barnehagen og skole/SFO ønsker vi å ivareta hver enkelt barns behov i det helhetlige opplæringsløpet. Med andre ord vil vi legge til rette for at barna får mulighet til å videreutvikle både sine kunnskaper og erfaringer fra barnehagen i et videre skoleløp (Kunnskapsdepartementet, 2008). Barnehagens oppgave er å gjøre barna klare for skolestarten, mens skole og SFO skal være godt

forberedt til å ta imot barna. Lillestrøm kommune har i tråd med dette utarbeidet tre ulike tiltak i selve overgangsprosessen: *samarbeid, bli-kjent aktiviteter og informasjonsutveksling*. Overgangen mellom barnehage og skole/ SFO betegnes som en emosjonell, fysisk og mental prosess som barna må bearbeide gjennom tid og ved hjelp av varierte erfaringer. Barnehagen bruker det siste året til såkalte skoleforberedende aktiviteter som er lekbetont og preget av barnas medvirkning og aktiv deltakelse. De eldste barna i barnehagen hører til egen barnegruppe som kalles for «Maurklubb» og møtes flere ganger i uken. Barn og voksne jobber med ulike prosjekter/temaer og tilpasset aktiviteter samt turer. Målet er å bruke leken til å styrke og fremme barnas læring gjennom ulike didaktiske tilnærminger.

10.4.1 Samarbeid

- Samarbeidsmøter mellom barnehagen og skole før sommerferien.
- Samarbeidsmøter knyttet til barn med nedsatt funksjon med ulike utdanningsinstanser.

10.4.2 Bli – kjent aktiviteter

- Svømming i skolens badebasseng i høstperioden.
- Ta bilder på skolen og bruke de som samtaletema.
- Turer til skolens uteområde gjennom hele året.
- Besøk til SFO før sommerferien.
- Både barnehagen og skole bruker *Kvalitetsplaner for språk, lesing og skriving, og regning*.
- Bruke boken «*Hvordan begynner man på skolen*» av Anna Fiske, utvikle relevant ordforråd.
- Synge sanger som brukes på skolen som bl. «*Vi sier god dag*» og «*Stopp, ikke mobb*».
- Åpen dag for skolestartere med foreldre før sommerferien

10.4.3 Informasjonsutveksling

- Barnehagen bruker Lillestrøm kommune sin *Utviklingssamtalskjema* malen til å innhente samtykke til overføring av relevant informasjon til skolen.
- Overføring av skjemaer med kort informasjon om hvert enkelt barn basert på foreldrenes samtykke.
- Informasjonsmøte på foreldremøter i barnehagen høst-vår, siste delen av foreldremøte.
- Informasjonsmøte på skolen for foreldre på våren.

11 Foreldresamarbeid

Samarbeid mellom barnehage og hjem skal alltid ha barnets beste som mål.

- **Foreldrerådet (FAU)** består av foreldrene til alle barna og skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø
- **Samarbeidsutvalget (SU)** skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert
- Barnehagens eier skal sørge for at saker av viktighet forelegges FAU og SU
- Det blir kalt inn til to **foreldremøter**, og får tilbud om to **utviklingssamtaler** i løpet av et barnehageår. Ved behov gir vi veiledning til foreldre med Trygghets sirkelen som verktøy

12 Våre samarbeidspartnere

- Pedagogisk Psykologisk avdeling (PPA)
- Helsestasjon
- Skolene
- Barneverntjenesten
- Psykisk helse og familiestøtte
- Tildeling barn- og unge
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI)
- Barne- og Ungdomspsykiatri (BUP)
- NAV

13 Kalender

Oversikt planleggingsdager og arrangementer:

Måned:	Dato:	Aktivitet:	
September 2023	08.09.23	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
	27.09.23	Foreldremøte	
Oktober 2023	24.10.23	FORUT-aksjon	Barnehagen er stengt
	27.10.23	Planleggingsdag	
Desember 2023	13.12.23	Lucia-markering	
	18.12.23	Nissefest	
Januar 2024	02.01.24	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
Februar 2024	06.02.24	Markering av samefolkets dag	
	21.02.24	Morsmålsdagen	
	08.02.24	Karneval	
	12.02.24	Markere Fastelavn	
Mars 2024	15.03.24	Barnehagedagen	
	27.03.24	Onsdag før påske - stenger kl. 12:00	
	Uke 12	Påskelunsj for barna	
April 2024	Uke 15	Brannvernuke	
	16.04.24	Foreldremøte	
Mai 2024	06.05.24	Dugnad	Barnehagen er stengt
	23.05.24	Planleggingsdag	
	24.04.24	Planleggingsdag	
Juni 2024	04.06.24	Foreldremøte for nye foreldre	
	06.06.24	Discokveld for Maurklubb	
	12.06.24	Sommerfest og vernissasje	
Juli 2024	15.07.24- 26.07.24	Sommerstengt (uke 29 og 30)	Barnehagen er stengt

14 Kontaktinformasjon

Hovednummer:	63 87 63 24
Styrer direkte:	994 00 128 nios01@lillestrom.kommune.no
Gul avdeling:	954 04 180
Grønn avdeling:	953 68 360
Blå avdeling:	954 06 770
Rød avdeling:	953 64 122
Lilla avdeling:	954 03 744

15 Litteraturliste

Melvold, L. (Red.). (2018). *Livsmestring i barnehagen*. Oslo: KØmmuneforlaget.

Utdanningsdirektoratet. (2017). *Rammeplan for barnehagen*. Oslo: Utdanningsdirektoratet.

Utdanningsdirektoratet. (2017). *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Oslo: Utdanningsdirektoratet.

Vindvik, H. K. (2021). *Kapittel 8 i barnehageloven: Psykososialt barnehagemiljø*. Hentet 5 29, 2021 fra PBL Campus: <https://campus.pbl.no/courses/take/fagdag-lillestrom-kommune-barnehageloven-kapittel-8/lessons/20262454-faginnlegg-1>

Drugli, M. B. (2018). *Derfor er det viktig å ha fokus på følelser i arbeidet med de yngste barna* (Artikkel: barnehage.no)

Barnehage.no (2014). *Hva er danning?* <https://www.barnehage.no/barnehage2014-danning-pbl/hva-er-danning/114409>

Lov og forskrifter

Kvalitetsplan for tilvenning (Lillestrøm kommune)

Kvalitetsplan for omsorgs- leke- og læringsmiljø (Lillestrøm kommune)

Veileder fra kunnskapsdepartementet

Veileder fra utdanningsdirektoratet

